

Somatochlora arctica i Danmark.

Af

Esben Petersen.

Det var en ikke liden Overraskelse for mig, at min ældste Søn den 30. Maj d. A. kom med en ♀ af ovennævnte Guldsmedeart. Han havde taget Exemplaret her ved Silkeborg. Da jeg beskrev Pseudoneuroptererne til »Danmarks Fauna«, var det ikke med en Tanke faldet mig ind, at vi kunde vente at finde denne Art her i Landet, og efter hvad der vides om dens Forekomst andensteds, vilde man ogsaa vanskeligt tænke sig den som hørende til vor Fauna.

Arten er først funden af Zetterstedt ved Alten i norsk Finmarken, og den blev beskrevet af ham i Ins. Lapp. 1840. I Norge (W. M. Schøyen, Neuroptera Planipennia og Pseudo-Neuroptera, Krist. 1887) er den foruden i Finmarken funden ved Dovrefjeld og ved Kristiania. I Sverige (C. H. Johanson, Odonata Sueciæ, Westeraas 1859; Yngve Sjöstedt, Svensk Insektfauna, Odonata, Stockh. 1902) er den funden saa langt mod Syd som ved Kinnekullen. I Skotland er den funden ved Rannoch, og fra det øvrige Europa foreligger der kun faa Fund. Belgien (Selys de Longchamps). I Schweiz blev den først funden af R. Mac Lachlan i 1880 ved Staatzersee, 2 ♂, 1 ♀. Siden har Dr. F. Ris taget den paa 3 Lokalteter til, nemlig ved Flums i St. Gallen, i Klöntal og i Münstertal. Fra Tyskland er de fleste Oplysninger mindre paalidelige. Rostock opgiver i Neuroptera Germanica Schwarzwald, og Tümpel (Die Geradflügler Mitteleuropas) siger om dens Udbredelse: »Nur im Gebirge, besonders in den Alpen«. Det eneste

sikre Fund er omtalt af W. Timm (Über das Vorkommen der *Cordulia arctica* Zett. in Deutschland, Insekten-Börse, 1905). W. Timm tog nemlig den 10. Juni 1905 Hunnen tæt ved Hamburg, paa Grænsen af Lüneburgheden. Han saa ogsaa sammesteds nogle Hanner. Naar undtages dette Fund fra det nordtyske Lavland, er *Somatochlora arctica* — uden for Skandinavien — kun taget i Bjergegne i de alpine eller subalpine Regioner. De schweiziske Lokalteter ligger i følgende Højder: Staatzersee 1800 m, Klöntal 823 m, Müntertal 1900 m og Flums 430 m. Det sidstnævnte Findested har, efter hvad Dr. F. Ris oplyser, en subalpin Flora og Fauna.

Det er ganske interessant, at Arten ogsaa er funden i Danmark, vel nærmest under de samme Forhold som ved Hamburg. Findestedet er en sumpet og moseagtig Plads tæt ved Vejlsø, lidt udenfor Silkeborg. Jeg formoder, at Larven lever i nogle af de mange Grøfter, som gennemskærer Lokaliteten, og som er fyldt med *Sphagnum*, gammelt Løv etc. Det første Fund blev som nævnt gjort den 30. Maj, og i de følgende Dage til den 4. Juni lykkedes det mig at faa fanget ialt 1 ♂ og 5 ♀♀. Ved sidstnævnte Tidspunkt blev Vejret daarligt, og jeg maatte indstille Fangsten. Arten er ikke let at fange, den flyver hurtig og højt og stedse i Nærheden af Træer. Naar den sætter sig, er det altid i Toppen af høje Træer.

Her i Landet kender vi nu 3 Arter af Slægten *Somatochlora*, og de kan skelnes fra hverandre ved følgende Kendemærker:

- 1 a. Tværs over Panden strækker sig et orangegult Baand, hvis Ender er udvidede. *metallica* v. d. Lind.
- b. Tværbaandet mangler; men ved hvert Øje findes en trekantet gul Plet 2.
- 2 a. De 8 forreste Segmenters Siderande gule (det gule er smallere hos ♂ end hos ♀). *flavomaculata* v. d. Lind.
- b. 2. og 3. Segments For- og Siderande gule. ♀ desuden med 2 kredsrunder, gule Pletter paa 3. Segment. *arctica* Zett.